

Legea privind activitatea Institutului Român pentru Drepturile Omului, sesizata la CCR de presedintele Iohannis

Presedintele Klaus Iohannis a trimis, vineri, Curtii Constitutionale a României (CCR) o sesizare de neconstitutionalitate asupra actului normativ pentru modificarea si completarea Legii nr. 9/1991 privind înfiintarea Institutului Român pentru Drepturile Omului.

Şeful statului arata în sesizarea transmisa presedintelui CCR, Valer Dorneanu, ca aceasta lege i-a fost transmisa de catre Parlament în vederea promulgarii pe 6 iulie si ca actul normativ contravine mai multor prevederi din Constitutie.

El indica faptul ca prin sintagma "institutie publica de interes national, autonoma si independenta fata de orice autoritate publica", dar si prin prevederile referitoare la obiectul de activitate al institutului, scopul pentru care a fost creat, modalitatea de desemnare a conducerii, precum si a atributiile si modul de functionare a acestuia legea este neclara si lipsita de predictibilitate.

"Analizând modificarile aduse Legii nr. 9/1991, prin raportare la conferirea unui statut de autoritate administrativa autonoma, observam lipsa oricaror prevederi referitoare la actele acestei autoritati si, implicit, la exercitarea prerogativelor de putere publica. Altfel spus, lipsa acestui aspect esential, care ar fi trebuit sa fie vazut de legiuitor în legatura intrinseca cu dispozitia normativa de înfiintare, conduce la încalcarea art. 1 alin. (5) din Constitutie prin raportare la prevederile art. 117 alin. (3) coroborate cu cele ale art. 147 alin. (4) din Legea fundamentala. Având în vedere ca, la art. 1 pct.1 din legea critica, IRDO este calificat ca o institutie publica de interes national, chiar daca autonoma, dar fara prerogative de putere publica, apreciem ca legea ar fi trebuit adoptata ca lege ordinara, însa în acest caz ar fi trebuit dezbatuta si adoptata în calitate de Camera decizionala, de Camera Deputatilor", se arata în sesizarea de neconstitutionalitate.

Şeful statului considera ca IRDO este o institutie publica de interes national, cu profil stiintific si de informare în domeniul drepturilor omului având în vedere statutul institutului, obiectul sau de activitate, scopul pentru care a fost creat, precum si entitatile cu care institutul colaboreaza în vederea realizarii menirii sale.

"Cu toate ca domeniul reprezentat de efectuarea de cercetari privind diverse aspecte ale promovarii si respectarii drepturilor omului în România si pe plan international poate fi circumscris unui anumit interes public, legiuitorul nu a acordat statut de utilitate publica si nici nu a autorizat institutul sa presteze un serviciu public", spune Iohannis.

Şeful statului sustine ca prin modificarile aduse în lege rolul institutiei devine unul neclar.

El arata si ca atributia IRDO care vizeaza: "mentinerea si functionarea unui centru de documentare si consultare, continând texte de conventii internationale, legi, documente, studii si publicatii referitoare la drepturile omului, precum si oferirea de consultanta specializata în domeniu" este neclara.

"Din formularea atributiei IRDO criticate, pe lângă modul lacunar de reglementare, care nu precizeaza în mod explicit ce forme îmbraca aceasta consultanta, respectiv ce anume activitati concrete implica din partea IRDO, apreciem ca oferirea de consultanta specializata în domeniul drepturilor omului reprezinta o forma de consultanta juridica ce intra în contradictie atât cu Legea nr. 51/1995, cât si cu jurisprudenta amintita a Curtii Constitutionale", se mentioneaza în sesizarea de neconstitutionalitate.

Presedintele Iohannis arata si ca prevederea conform careia IRDO are printre atributii si "organizarea si

coordonarea programelor de formare în domeniul drepturilor omului, destinate îndeosebi acelor categorii de persoane care au raspunderi speciale pentru protectia drepturilor omului sau pentru cunoasterea problematicii drepturilor omului în rândurile unor largi categorii ale populatiei" nu îndeplineste cerintele privind calitatea legii si intra în contradicție cu rolul si atributiile Agentiei Nationale a Functionarilor Publici (ANFP).

El indica faptul si ca atributia de a asigura consultanta în elaborarea si implementarea proiectelor care au ca tematica problematica drepturilor omului este lipsita de claritate, contrar standardelor de calitate a legii dezvoltate prin raportare la Constitutie. Pe de o parte, seful statului mentioneaza ca este neclara sfera beneficiarilor consultantei oferite de IRDO - doar autoritati publice sau si alte categorii de persoane fizice sau juridice (organizatii neguvernamentale, societati comerciale). Pe de alta parte, din modul de formulare a acestei atributii, este neclar daca aceasta consultanta este una oferita în mod gratuit celor care o solicita cu privire la elaborarea si implementarea proiectelor care au ca tematica problematica drepturilor omului, mai sustine Iohannis.

Şeful statului precizeaza si ca prevederea conform careia "IRDO poate oferi, la cerere, consultanta în procesul de aderare, ratificare si de implementare a instrumentelor internationale privind drepturile omului, precum si în ceea ce priveste aplicarea recomandarilor europene sau internationale cu privire la drepturile omului" trebuie sa fie corelata cu dispozitiile Legii nr. 590/2003 privind tratatele.

Presedintele Iohannis critica în sesizare si prevederile referitoare la Consiliul general al IRDO, respectiv aparatul propriu de specialitate al institutiei.

Şeful statului solicita CCR sa admita sesizarea de neconstitutionalitate si sa constate ca Legea pentru modificarea si completarea Legii nr. 9/1991 privind înfiintarea Institutului Român pentru Drepturile Omului este neconstitutională în ansamblul sau.